

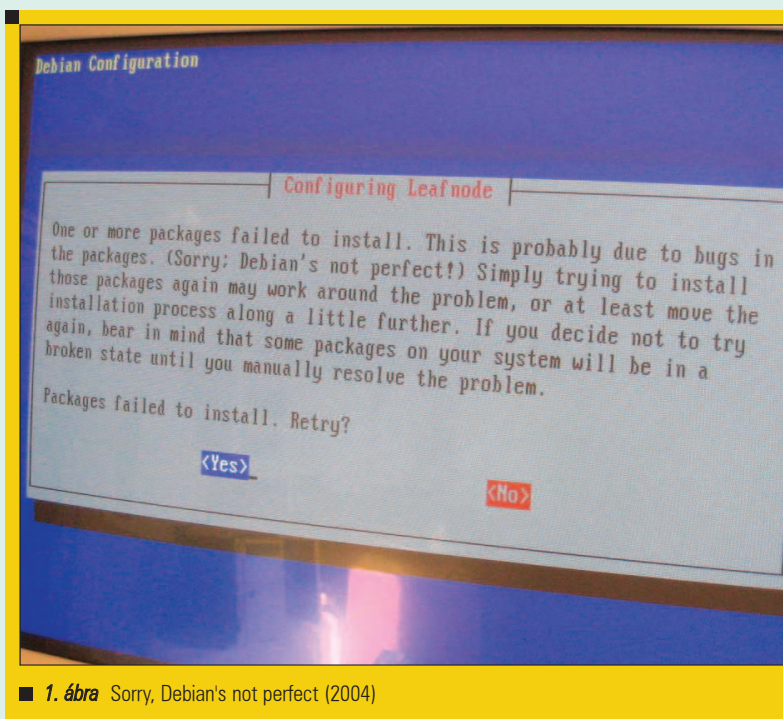
Úton lenni a boldogság... Múlt, jelen, jövő

Néhány éve még álmodni sem mertem volna, hogy egyszer majd kizárólag Linuxot fogok használni a számítógépemen. Kifejezetten idegennek tűnt még a gondolat is. Ehhez képest ma már számtalanszor próbálom kiadni Windows alatt az ls parancsot, és nyomkodom a középső egérgombot, ha szöveget akarok beilleszteni...

■ Az elmúlt kilenc év alatt elég sokat változott a *Linux*. Azért csak az elmúlt kilenc évet említem, mert én 1998-ban találkoztam legelőször vele a *Chip-tár* mellékleteként. Ha emlékeim nem csalnak, a lemez mellékleten a *Debian Slink (2.1)* változata volt fenn. Akkoriban a telepítés megfelelő dokumentáció hiányában felért egy *MENSA* teszttel. Szégyen vagy sem, még a *dselect* is kifogott rajtam, így hát visszaraktam a lemezt a polcra. Az egyetemet még „*Windows* alatt” kezdtem, de tovább élt benne a kíváncsiság: vajon mire lehet jó az a pingvin-logós rendszer. Az egyik lakótársam segítségével aztán szerencsére sikerült jobban beleásnom magam a használatába.

Múlt: Vigyázat, robbanásveszély...

Mi tagadás, kezdetben volt pár bizarr dolog a Linux telepítése körül. A *Debian Potato (2.2)* a grafikus felület beállításakor például kifejezetten felhívta rá a figyelmet, hogy hibás adatok megadása esetén akár fel is robbanhat a monitor. A gyanútlan felhasználónak – elvileg – fejből kellett volna tudni a monitor felbontás (ez még könnyű), valamint vízszintes és függőleges eltérítési frekvenciáját. Persze be lehetett állítani a klasszikus 60 Hz-et is, amely – szinte – minden monitoron működött, csak épp a szemnek nem volt valami kellemes.

■ 1. ábra Sorry, Debian's not perfect (2004)

Egy másik emlékezetes esetem egy *Debian Woody (3.0)* telepítéséhez kötődik. A *Leafnode* csomag beállítása közben valamilyen hiba történt, ami önmagában még elmenne, na de amit erre a telepítő kiírt: „*Sorry; Debian's not perfect*” („*Bocs, a Debian nem tökéletes*”). Ezzel mondhatni kint vagyunk a vízből, na de tegye fel a kezét, aki látott már ilyen őszinteséget kereskedelmi szoftvertől...

Jelen: Már-már gyerekjáték...

Rossz nyelvek szerint egy igazi linuxos nem azt élvezzi, ha egy program működik, hanem azt, ha nem... A napokban telepítettem a gépemre a *Debian Etch-et (4.0)* a korábbi *Sarge (3.1)* helyett. Noha elég lett volna egy frissítés is, jobbnak véltem tiszta lappal indulni. A telepítés már-már „windowsos könnyedséggel” zajlott. A telepítő csupán pár dolgot kérdezett: nyelv,

particionálás, hálózat, a képernyő felbontása, illetve hogy mire szeretném majd használni a gépemet. Ennyi. Egy *Windows* telepítése annival egyszerűbb, hogy az nem teszi fel az utolsó kérdést.

2003 óta egyesek folyamatosan az asztali *Linux* élre törését várják, ami – legyünk őszinték – egyelőre nem következett be. Ugyanakkor idén látni először azt, hogy van – vagy lehet – ennek a várakozásnak reális alapja.

A nemrég megjelent *Windows Vista* valahogy nem szólt akkorát, mint 2001-ben a *Windows XP*. Miközben a *Vista* és az *XP* gépigéne között meglehetősen nagy szakadék tátong, az *XP* hivatalos támogatottsága 2009 januárjában – tehát alig két év múlva – lejár. Ekkor pedig a *Windows*-felhasználók választású elé kerülnek. Vagy kidobják a régi – de amúgy tökéletesen működő – gépeiket a *Vista* kedvéért (növelve ezzel az e-hulladék mennyiségét), vagy *Linuxra* váltanak. Az utóbbi lépést szerencsére megkönnyítheti az egyre egyszerűbbé váló telepítés és karbantartás.

Irodai rendszerként és szerverként már most is remek alternatívát nyújt szinte bármelyik disztribúció. Ugyanakkor a meghajtóprogramok, speciális célprogramok és játékok területén a *Windowsnak* továbbra is előnye van. Ami a meghajtókat illeti, a helyzet azért folyamatosan javul.

A meghajtóprogramok kapcsán egyre inkább csökken az előny, hiszen a gyártók egyre inkább tapasztalják, hogy a *Linux* is belépett a ringbe. Jó példa erre a *Wacom* cég, amely rajztábláiról híres. Ő maga nem szállt be a fejlesztésbe, azonban a meghajtóprogram fejlesztőinek rendelkezésére bocsátja a szükséges információkat, valamint termékeiből mintadarabokat a teszteléshez.

További adalék, hogy nemrég a *Linux* kernelfelesztői közösség felajánlotta, hogy ingyenesen elkészíti azon cégek termékeihez a meghajtóprogramokat, amelyek jelentkeznek a felhívásra és hajlandóak kiadni programozási leírást.

Jövő: Rajtunk múlik...

Hosszabb távon nem tartom hát elképzelhetetlennek, hogy az összes hardvereszközkhöz kapott *CD*-n ott

lesz a *Windows* és a *MacOSX* meghajtóprogramok mellett a *Linuxos* is, vagy legalább az elérhetőségi linkje. Persze érdekes kezdeményezés lenne az is, ha a hardvereszközkhöz nem adnának telepítő *CD*-t, csupán környezetvédelmi okok miatt. Elég lenne az internetről letölteni a legfrissebbet. (Persze azért itt könnyen a saját farkába haraphat a kígyó: a hálózati csatoló programját hálózatról letölteni ugyebár érdekes lenne.) 2007 talán még nem az asztali *Linux* éve, de egyre inkább közeledünk ehhez. Hamarosan már csak a felhasználókon és a vállalati döntéshozókon fog múlni, hogy lesz-e ilyen valaha is.

Medve Zoltán

(e-medve@e-medve.hu)

2001-ben kezdett „Linuxolni”, de már korábban is ismerkedett

a szabad szoftverek világával.

Ha éppen nem a gép előtt ül, akkor fotóztat, olvasgat vagy bicajozik.

A jól informáltak klikkje!

PRIM

ONLINE

www.prim.hu